

Høringsnotat vedr. udkast til markedsafgrænsning og markedsanalyse på detailmarkedet for fastnettilslutninger (marked 1)

Erhvervsstyrelsen har i perioden den 3. juni 2013 til den 1. juli 2013 gennemført en høring over udkast til markedsafgrænsning og markedsanalyse på detailmarkedet for fastnettilslutninger (marked 1).

Resultatet af den nationale høring

Erhvervsstyrelsen har modtaget høringssvar fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, TDC, Telenor og Telia. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ingen bemærkninger. I dette høringsnotat redegøres for de væsentligste bemærkninger, der er indkommet i forbindelse med høringen, og bemærkningerne kommenteres. Høringssvarene findes på www.erhvervsstyrelsen.dk.

1 Markedsafgrænsning**1.1 Vurdering af SMP**

TDC anfører, at selskabet er enig med Erhvervsstyrelsen i, at mobiltjenester ikke er omfattet af markedet. Mobiltjenesterne udgør imidlertid et væsentligt konkurrencepres på TDC's mulighed for at agere på markedet.

TDC bemærker, at markedsstyrken på marked 1 ikke kun skal ses i lyset af de enkelte aktørers markedsandele og skift mellem de forskellige produkter på markedet, men at udbuddet af produkter på markedet for mobiloriginering har en betydelig indvirkning på bl.a. prisdannelsen på marked 1 og marked 2.

Yderligere anfører TDC, at en prisstigning på PSTN vil indebære, at detailkunder i endnu højere grad skifter fra fastnet til mobil, hvilket betyder, at uanset nominel markedsandel kan en dominerende udbyder ikke agere uafhængigt af konkurrenter, der leverer delvist substituerende produkter, som eksempelvis mobil. TDC bemærker, at denne udvikling derfor skal inddrages i vurderingen af SMP.

Erhvervsstyrelsen er opmærksom på tendenserne på markedet for fastnettilslutninger, hvoraf det ses, at antallet af fastnetabonnementer fortsat er vigende og udgør en stadig mindre del i forhold til fx mobilabonnementer. Uanset dette, er det styrelsens vurdering, at markedet for fastnettilslutninger i sig selv stadig er

af en sådan størrelse, at det er relevant og proportionalt at foretage en vurdering af SMP.

Selvom detailkunder i endnu højere grad end tidligere skifter fra fastnet til mobil, så er der stadig væsentlige forskellene mellem de to tjenester. Eksempelvis kan der være en sikkerhed forbundet med at beholde sit fastnetabonnement, fordi et alarmsystem er knyttet hertil, eller på grund af den tryghed det giver at vide, at telefonen ikke kan løbe tør for strøm. Dertil kommer, at slutbrugeren med en mobiltelefon er afhængig af placering i forhold til den nærmeste mobilmast. Der kan således fx være problemer med at opnå et tilfredsstillende signal indendørs. Dette kan resultere i forringet lyd kvalitet, udfald, eller manglende mulighed for at foretage eller modtage opkald. Derudover anvendes fastnettelefonen typisk af en hel husstand, mens en mobiltelefon typisk opfattes som personlig. Et skifte væk fra den traditionelle fastnettelefon kan ligeledes være forbundet med omkostninger for erhvervskunder, som kan have avancerede omstillingsfunktioner.

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at der ikke er substitution mellem PSTN-abonnementer og mobiltelefoniabonnementer, og at en prisstigning på PSTN typisk ikke vil resultere i, at slutbrugere vil skifte fra fastnettelefoni til mobiltelefoni.

2 Markedsanalyse

2.1 Frit operatørvalg

Telia opfordrer Erhvervsstyrelsen til at genindføre en forpligtelse over for TDC til at tilbyde frit operatørvalg, herunder fast operatørvalg, på erhvervsområdet.

Telia bemærker hertil, at såfremt TDC fjerner muligheden for frit/fast operatørvalg for erhvervsabonnenter, vil det påvirke omkring 70.000 a-numre hos Telia og hos Service Providers bag Telias net. Telia og selskabets service providers vil i praksis kun kunne fastholde kundernes FO-trafik, hvis det lykkes at gensælge kunderne et fastnet- eller ISDN2 abonnement.

Telia anser det endvidere som en barriere for service providers, at disse er tvunget til at foretage nye investeringer, dels i gensalgsaftaler med TDC, dels til udviklingsomkostninger til udvikling af interface med TDC's bestillingssystemer for at kunne indtage og fastholde nye og eksisterende erhvervskunder.

Telenor anmoder Erhvervsstyrelsen om at sikre, at fast operatørvalg bliver genetableret som forpligtelse, således at TDC ikke kan opsiges funktionaliteten for de resterende kunder i TDC's net, som har ønsket trafikken håndteret af Telenor eller andre.

Erhvervsstyrelsen skal bemærke, at frit operatørvalg var en forpligtelse, der i sin tid blev pålagt TDC for at andre teleselskaber kunne få adgang til slutkunderne via TDC's net. Formålet med frit operatørvalg var således at stimulere konkurrencen på telemarkedet for fastnettelefoni. Til at starte med blev liberali-

seringen begrænset til selve opkaldet, mens kunden fortsat skulle have abonnement hos TDC.

I dag er reguleringen af det danske telemarked en helt anden, og det er eksempelvis muligt for andre teleselskaber at basere detailudbuddet af abonnenter på gensalgsabonnementer fra TDC.

Yderligere er der i dag mulighed for at etablere sig som udbyder af fastnettelefoni via VoIP- tjenesterne. Slutbrugerne har ligeledes mulighed for at beholde deres telefonnummer, når de skifter teleselskab.

Erhvervsstyrelsen har i sin markedsanalyse på detailmarkedet for fastnettilslutninger vurderet, at adgangsbarriererne for at etablere sig som udbyder af fastnetabonnementer er overkommelige, idet alternative teleselskaber bl.a. har mulighed for at basere detailudbuddet af abonnenter på gensalgsabonnementer fra TDC. På den baggrund finder Erhvervsstyrelsen, at det ikke er proportionalt at pålægge TDC den af Telia og Telenor beskrevne forpligtelse om frit operatørvalg.

2.2 Gensolgt fastnettelefoni i NGA-områder

Telenor bemærker, at selskabet er enig i, at der med tiden må forventes flere VoIP-tjenester leveret over VULA. Telenor finder det imidlertid uklart, hvad der skal forstås ved Erhvervsstyrelsens bemærkning om hensyntagen i forbindelse med udformning af priskontrolforpligtelsen for gensolgte fastnetabonnementer.

Telenor tilføjer i denne sammenhæng, at selskabet har bemærket, at TDC i forbindelse med en klagesag i Teleklagenævnet har klaget over en ubalance mellem - på den ene side - gensalg af PSTN-forbindelser i VULA-områder, og - på den anden side - udbuddet af managed VoIP baseret på VULA. Telenor anfører, at hvis den ovenfor nævnte hensyntagen er møntet på netop denne angivelige ubalance (og deraf følgende påståede diskrimination), så foreslår Telenor ubalancen genoprettet ved at regulere prisen for gensolgte PSTN-abonnementer, således at prisen bliver lavere, end den er i dag.

TDC anfører, at selskabet forstår Erhvervsstyrelsens afsnit på side 57 i analysen om en priskontrolforpligtelse for gensolgte fastnetabonnementer i NGA-områder, som at den fremtidige pris på gensalg i NGA-området eventuelt skal justeres (ved brug af VULA-accessomkostninger i stedet for LRAIC). TDC finder ikke, at dette er i overensstemmelse med det politiske ønske om netudbygning, som stimuleres via prissætning af produkter på investeringsstigen.

TDC anfører, at udbygningen af NGA-områder netop er drevet af ønsket om mere datakapacitet til kunderne, og ikke om mere telefonikapacitet, som styrelsen selv skriver er svindende. TDC finder det derfor afgørende, at accessdelen af gensolgte PSTN-abonnementer og VoIP-abonnementer afsat på marked 1 prissættes på grundlag af LRAIC.

Det er Erhvervsstyrelsens holdning, at gensolgt fastnettelefoni i NGA-områder skal prissættes, så der er overensstemmelse med prissætningen af den underliggende accessinfrastruktur. Den underliggende accessinfrastruktur i NGA-områder er prissat i VULA-prisafgørelsen af 20. december 2012.

Baggrunden for prissætningen af accessinfrastrukturen i NGA-områder er givet i markedsafgørelsen på engrosmarkedet for fysisk netværksinfrastrukturadgang af 16. august 2012. Her angives det, at forudsætningerne for anvendelse af LRAIC-metoden ikke er opfyldt. Prissætningen af accessinfrastrukturen i NGA-områder afspejler derfor i mindre grad hensyn til infrastrukturbaseret konkurrence og i højere grad hensyn til tjenestebaseret konkurrence.

Teleklagenævnet stadfæstede den 19. juni 2013 Erhvervsstyrelsens afgørelse.

Såfremt Erhvervsstyrelsen ikke tilpassede prisreguleringen i NGA-områder, ville gensalg af PSTN-/ISDN-fastnettilslutninger og VoIP blive prissat på forskelligt grundlag, hvilket ville stille gensælgere af PSTN- og ISDN-fastnettilslutninger relativt dårligere i konkurrencen med VoIP-udbydere.